

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ВИХОВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ
ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ
ДИДАКТИКИ ІМЕНІ ЯНА АМОСА КОМЕНСЬКОГО

FOLIA COMENIANA
*ВІСНИК ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ
ЛАБОРАТОРІЇ ДИДАКТИКИ ІМЕНІ
ЯНА АМОСА КОМЕНСЬКОГО*

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Матеріали VIII Всеукраїнської Інтернет-конференції
28 жовтня 2015 року

УМАНЬ
ФОП Жовтий О. О.
2015

УДК 37.013(063)

ББК 74я431

П 24

Головний редактор:

Якимчук Борис Андрійович – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Добридень Алла Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Коломієць Наталія Андріївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Резніченко Ірина Геннадіївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Дзюбенко Ірина Анатоліївна – викладач кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Житнухіна Катерина Павлівна – викладач кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Відповідальний за випуск збірника:

Макарчук Вікторія Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

*Рекомендовано до друку вченою радою Факультету початкової освіти
(протокол № 3 від 29 жовтня 2015 р.)*

Сучасні технології розвитку професійної майстерності майбутніх учителів: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції, 28 жовтня 2015 р. // FOLIA COMENIANA: вісник Польсько-української науково-дослідної лабораторії дидактики імені Я. А. Коменського. – Умань: ФОП Жовтий, 2015. – 218 с.

До збірника увійшли тези учасників Всеукраїнської Інтернет-конференції, у яких науковці розглядають актуальні питання сучасних технологій розвитку професійної майстерності майбутніх учителів, висвітлюють результати наукових досліджень у галузі педагогічних наук.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

ЗМІСТ	
Алілуйко Ніна. Формування професійних якостей у майбутніх учителів фізичної культури.....	7
Андрійчук Наталія. Музика як стиль мистецтва.....	9
Безлюдна Наталія. Оптимізація процесу навчання у вищому навчальному закладі як педагогічна проблема.....	14
Більська Ольга. Творчі завдання у процесі вивчення педагогічних дисциплін як засіб формування професійних ціннісних орієнтацій майбутніх учителів початкових класів.....	18
Блистів Оксана. Моніторинг фахівців у вищих навчальних закладах.....	22
Бобак Оксана. Реформування змісту дошкільної освіти в Україні (90-ті роки XX ст.).....	26
Богданець-Білоskalенко Наталія. Формування літературної компетентності майбутніх вчителів початкової школи у процесі вивчення дитячої літератури.....	29
Бондаренко Геннадій. Комунікативні завдання як засіб підготовки майбутнього вчителя початкової школи до мовленнєво-риторичної діяльності.....	34
Голюк Оксана. Обґрунтування компонентів творчого потенціалу майбутнього педагога ДНЗ та школи I ступеня.....	38
Гончаренко Віта. Формування професійної компетентності майбутнього учителя у системі підготовки до педагогічної діяльності.....	42
Гончарук Світлана. Музично-дидактичні ігри на заняттях з музики у дошкільних закладах.....	46
Греб Марія. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи: теоретико-методичний аспект.....	49
Грошовенко Ольга. Особливості підготовки майбутнього вчителя початкової школи до реалізації завдань освітньої галузі «Природознавство».....	53
Гузій Наталія. Підготовка освітянських кадрів до педагогічної творчості та майстерності як акмеологічний вектор модернізації педагогічної освіти.....	60
Денисюк Інна. Навички імпровізації як орієнтир професійного становлення майбутнього вчителя музики.....	64
Дзюбенко Ірина. Діагностика рівнів формування пізнавально-інтелектуальної компетентності майбутніх учителів у процесі вивчення дисциплін педагогічного циклу.....	69
Добридень Алла. Актуальність поглядів Антона Макаренка на проблему педагогічної техніки сучасного вчителя.....	72
Дубовик Світлана. Лінгводидактичні засади формування культури професійного мовлення майбутнього вчителя	76

початкової школи.....	
Дудник Наталка. Психолого-педагогічна підготовка майбутніх учителів-словесників до народознавчої роботи у школі.....	80
Житнухіна Катерина. Підготовка майбутнього вчителя до організації педагогічної просвіти батьків: історичний аспект....	83
Імбер Вікторія. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи в контексті розвитку мультимедійних технологій.....	86
Кайкова Марина. Професійна компетентність викладачів педагогічних коледжів у контексті особистісно-орієнтованої парадигми освіти.....	89
Капран Світлана. Організація суб'єкт-суб'єктної взаємодії на рівні «викладач-студент» у процесі підготовки майбутніх фахівців до самоосвітньої діяльності.....	93
Кіт Галина. Реалізація компетентісно орієнтованих стандартів вищої педагогічної освіти засобами інноваційних технологій навчання.....	96
Козак Тетяна. Мультимедійні презентації як засіб інтенсифікації лекції у вищій школі.....	100
Коломієць Наталія. Питання впровадження інтерактивних технологій у процес підготовки майбутніх вчителів.....	105
Колосова Олена. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до впровадження здоров'язбережувальних технологій....	108
Корень Алла. Сучасні аксіологічні інтенції в оновленні моральних засад загальнопедагогічної підготовки майбутнього вчителя.....	113
Кравець Ніна. Діалогові технології на уроках літератури та виховання розумово відсталих учнів як активних читачів.....	117
Крикунова Олена. Формування у студентів психологічної готовності до педагогічної професії.....	121
Куєва Давіла Луїс Сократес. Теоретичне обґрунтування моделі формування рефлексивної компетентності майбутнього вчителя музики.....	123
Куценко Тетяна. Особливості нетрадиційних форм на заняттях англійської мови.....	128
Любчак Людмила. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів у процесі вивчення курсу «Основи педагогічної майстерності».....	133
Макарчук Вікторія. Історичний аспект становлення батьківських комітетів як форма взаємодії сім'ї та школи.....	137
Михайлова Ганна. Формування інформаційної компетентності у підготовці майбутнього вчителя історії.....	142
Муковіз Олексій. Порівняльний аналіз систем управління контентом при створенні сайту системи неперервної освіти вчителів початкової школи.....	145

Нерубайський Володимир. Формування професійної самосвідомості майбутніх учителів як педагогічна проблема....	149
Нечипоренко Катерина. Роль професійно-значущих якостей особистості вчителя у розвитку інтелектуально-творчих умінь молодших школярів.....	153
Николаенко Вита. К вопросу профессиональной подготовки иностранных студентов экономического профиля в условиях университета.....	157
Перхун Леся. Основні завдання та роль асистента вчителя в умовах інклюзивного навчання.....	161
Петько Людмила. Інноваційні технології навчання у формуванні професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища.....	165
Підвальна Юлія. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя О. Андрієвського в процесі навчання російської мови.....	171
П'ятківська Алла. Негативні явища у професійному становленні сучасного вчителя.....	175
Резніченко Ірина. Проблема професійної підготовки майбутніх учителів у педагогічних поглядах О. Русова.....	178
Стахова Інна. Проблема розвитку креативного мислення майбутнього вчителя початкових класів засобами акмеологічних технологій.....	181
Степанюк Катерина. Формування дослідницької компетентності майбутніх учителів початкової школи у педагогічних вишах.....	185
Тутова Тетяна. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи в контексті інноваційно-освітньої діяльності	189
Тюріна Наталія. Сутність системи роботи позашкільних навчальних закладів у структурі загальної освіти України.....	193
Червінська Інна. Показники готовності педагога до професійної діяльності в школах гірського регіону.....	197
Черепенко Людмила. Ключові складові професійної компетентності сучасного вчителя.....	200
Шиман Олександра. Організація практичної підготовки студентів з методики навчання інформатики в початковій школі.....	204
Шкарбан Людмила. Професійна підготовка вчителя початкової школи до роботи з ліворукими дітьми.....	208
Щербакова Надія. Підготовка майбутнього вчителя до виховання етикетної поведінки учнів.....	211
Ящук Олена. Роль математики у формування логіко-математичного мислення майбутніх учителів.....	214

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З ЛІВОРУКИМИ ДІТЬМИ

Нова українська школа має забезпечувати всебічний розвиток людини як особистості, найвищої цінності суспільства, виявлення її розумових і фізичних здібностей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, вияву творчого культурного потенціалу.

Вирішення цих складних завдань повною мірою залежить від учителя та якості його професійної підготовки. З огляду на це однією з актуальних проблем вищої школи є її вдосконалення, зокрема конкретизація і наближення до майбутньої професійної діяльності. У зв'язку з цим із особливою гостротою постає проблема оволодіння майбутніми вчителями сучасною педагогічною технологією – системою знань, умінь і навичок, потрібних для успішної організації навчально-виховного процесу в початковій школі не лише праворуких, а й ліворуких учнів.

Як засвідчив проведений аналіз наукових джерел, кількість ліворуких дітей, які вступають до першого класу з кожним роком зростає, їх межа коливається від 10% до 30% від загальної кількості учнів. Психологічні дослідження підтверджують, що ліворукість дітей є не просто перевагою лівої руки, а результатом одного з варіантів структурно-функціональної асиметрії мозку. З урахуванням цього вчителям і батькам ліворуких дітей необхідно враховувати зазначену особливість і здійснювати індивідуальний підхід у навчанні та вихованні [4, с. 117–118].

Як переконують результати досліджень і практичний досвід, учителі початкової школи зазнають серйозних труднощів під час роботи з ліворукими дітьми, тому стає очевидною необхідність їхньої спеціальної підготовки до роботи з учнями окресленої категорії. Вчені Т. Ахутіна, Н. Брагіна, Ж. Заводна, Ю. Мікадзе, Н. Пилаєва, А. Семенович,

О. Симеріцька, А. Чуприков акцентують увагу на формуванні в педагогів знань про індивідуально-психологічні особливості ліворуких дітей, розумінні сутності та змісту таких понять, як: «ліворукість», «лівшість», «праворукість», «правшість», «амбідекстр», умінні виокремлювати категорії цих дітей, виявляти і враховувати особливості таких учнів у навчально-виховному процесі, надавати психолого-педагогічну підтримку та супровід [1, с. 22–24].

У дослідженнях психофізіологів М. Кабардова, М. Матової, В. Москвіної наголошується на тому, що у процесі навчально-пізнавальної діяльності необхідно враховувати вікові та статеві особливості функціональної асиметрії мозку учнів. Ці знання мають бути складовими навчальних планів і програм підготовки майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності, які охоплюватимуть відомості про функціональну асиметрію правої та лівої півкуль головного мозку, визначатимуть причини виникнення ліворукості, засоби діагностування з метою виявлення провідної руки, організацію навчально-виховного процесу з ліворукими дітьми, відбір спеціальних методів навчання і виховання.

В контексті нашого дослідження варто зазначити, що В. Сухомлинський радив навчати дітей працювати як правою, так і лівою рукою. Педагог стверджував, що: «джерела здібностей і дарувань дітей – на кінчиках їхніх пальців. Між рукою і мозком – багато зв'язків, які діють двосторонньо: рука розвиває мозок, творячи його мудрість; мозок розвиває руку, роблячи її розумним інструментом творчості, знаряддям і дзеркалом думки. Мій багаторічний досвід переконує, якщо найтонші, найрозумніші трудові рухи стають надбанням не тільки правої, а й лівої руки, кількість цих зв'язків зростає, від рук до мозку йде мудрий досвід, який виражає взаємодію предметів, речей, процесів, станів...». І далі: «Протягом семи років я вчив дітей (з 7 до 14-річноговіку) працювати обома руками. Діти навчалися володіти двома руками... Майстри працювали обома руками ніби бачили незрівнянно більше в тому ж явищі, що його розглядали ті, які вміли працювати тільки правою рукою» [3, с. 134–135].

З метою з'ясування сучасного стану підготовки вчителя початкової школи до роботи з ліворукими дітьми нами було здійснено аналіз навчальних планів напряму підготовки 6.010102 Початкова освіта ОКР «бакалавр», в результаті якого, виявлено, що означеній проблемі не приділяється належної уваги. Питання, пов'язані з навчанням і вихованням ліворуких дітей, розкриваються у дисциплінах психолого-педагогічного циклу фрагментарно, епізодично, існує обмаль спеціальних теоретичних напрацювань, присвячених роботі з дітьми окресленої категорії, що суттєво ускладнює їхню подальшу професійну діяльність.

Під час навчання у вищому навчальному закладі відсутня комплексна програма підготовки студентів до роботи з ліворукими дітьми, практика також засвідчує низьку підготовленість студентів до цієї діяльності. Не достатньо вивчені шляхи формування у майбутніх фахівців відповідних напрямів підготовки вищих навчальних педагогічних закладів знань і умінь в роботі з ліворукими учнями.

Таким чином, існує нагальна потреба у фахівцях із якісною теоретичною і практичною підготовкою, здатних ефективно навчати ліворуких дітей відповідно до їхніх індивідуально-психологічних особливостей. Підготовка у ВНЗ має бути спрямована на досягнення головної мети навчання - становлення органічної цілісної системи, яка утверджує людину як найвищу соціальну цінність та забезпечує ґрунтовний загальнокультурний розвиток особистості майбутнього вчителя.

Список використаних джерел:

1. Доброхотова Т. А. Левши : учеб. пособие/ Т. А. Доброхотова, Н. Н. Брагина. – М. : Книга Лтд, 1994. – 232 с.
2. Хомич Л. О. Професійно–педагогічна підготовка вчителя початкових класів / Л. О. Хомич. – К.: Магістр–S, 1998. – 200 с.
3. Сухомлинський В. О. Сто порад учителю / В. О. Сухомлинський. – К. : Рад. шк., 1988. – 304 с.

4. Чуприков А.П. Асиметрія мозку та ліворукість : монографія / А. П. Чуприков, Р. М. Гнатюк, М. А. Чуприкова. – К. : КММ, 2011. – 140 с.

***Жодна частина цих публікацій не може бути відтворена в
будь-якому вигляді та будь-якими засобами без попередньої згоди
з авторами***

*Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідність
за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних,
власних імен та інших відомостей.*